
Filippenzen 2:1-15

Intro

Een bekend lied zegt:

*'Ik wil als U zijn, Heer Jezus,
bewogen Man van smart;
maak mij zachtmoedig als U Heer
en nederig van hart.'*

Of een ander lied: *'Wij willen worden als Hij...'*

'Ik wil als U zijn.' 'Geweldig om je naar uit te strekken! Maar of het ooit zal lukken?'

De Bijbel heeft goed nieuws voor ons: de gezindheid van Christus is voor ons beschikbaar. Beter nieuws voor onszelf en voor de wereld om ons heen is er niet!

Ik wil met jullie hierover nadenken aan de hand van Filippenzen 2:1-15.

Kerntekst (vers 5): *'Laat daarom die gezindheid in u zijn, die ook in Christus Jezus was.'*

Gezindheid

Het woord 'gezindheid' (Gr. phro'neo) is afgeleid van het werkwoord wat zoveel betekent als 'je diepste innerlijk', 'daar waar je handelen tot stand komt'.

We komen het woord in de vertalingen tegen als 'hart', 'verstand', 'gedachten' en 'gevoel'. Door deze aspecten van ons innerlijk wordt ons handelen bepaald.

In de brief aan de Filippenzen komen we het woord - behalve in 2:5 - nog een aantal keren tegen:

1:7 'Zo van u allen te denken spreekt voor mij dan ook vanzelf...'

2:2 '...maakt dan mijn blijdschap volkomen door eensgezind te zijn...'

2:2 '...een van ziel en gevoelen.'

3:15 'Laten wij...aldus gezind zijn...'

3:19 '...zij zijn aardsgezind.'

4:2 'Euodia vermaan ik en Syntyche vermaan ik om eensgezind te zijn in de Heere.'

Opvallend is de woordspeling (3:15 en 4:2) tussen 'aardsgezind' en 'eensgezind' en de cruciale rol hierin van de gezindheid van Christus. Als de gezindheid van Christus ontbreekt, zijn we aardsgezind. Als de gezindheid van Christus er wel is, komt er eensgezindheid tot stand. Eensgezindheid is een van de hoofdpunten uit het geheimenis over onze positie in Christus.

De gezindheid van Christus

Laten we starten bij de gezindheid van Christus zelf; dat wat Hem ten diepste bewoog tot handelen. We vinden dit beschreven in vers 5-8.

Er worden drie uitingen van Zijn gezindheid genoemd: loslaten, dienstbaarheid en gehoorzaamheid. Het opvallende is dat het in alle drie de gevallen gaat om een keus; iets waar je vanuit een bepaald besef of focus voor kiest.

1. Loslaten (vers 6)

Vers 6 is een tekst waarvan veel verschillende vertalingen bestaan. In lijn met de context lijkt de volgende interpretatie het meest voor de hand te liggen: Christus was in de gestalte van God, maar wilde dat niet als roef voor zichzelf beschouwen.

Ofwel: Hij wilde niet alleen zelf genieten, maar het ook uitdelen.

Het gelijk zijn aan God was een geschenk (buit) dat Christus kón, maar niet wilde uitbuiten. Waarom niet? Omdat Hij een doel voor ogen had: het uitvoeren van het plan van de Vader en als onderdeel daarvan het laten delen van de gemeente in Zijn positie.

2. Dienstbaarheid (vers 7)

Hij die het 'aanzien' van God had, werd aan het 'aanzien' van een slaaf gelijk. We worden hier bepaald bij Zijn nederigheid ten opzichte van mensen. Hij gaf zijn positie op en werd mens. Hij bracht zichzelf in de positie waarin Hij anderen kon redden en kon laten delen in Zijn heerlijkheid.

3. Gehoorzaamheid (vers 8)

In de weg die Hij ging was Christus gehoorzaam aan God, tot aan de dood toe (Hebr.5:8; Matth.26:42; Joh.17:4; Ps.40:7-8).

Christus aanvaardde Gods opdracht en legde Zijn heerlijkheid af, om op aarde te doen wat gedaan moest worden. Door Zijn gehoorzaamheid kom Gods voornemen t.a.v. de verlossing (Jes.53:10) doorgang vinden.

- In het loslaten moest Christus een keus maken ten opzichte van Zijn eigen positie en alles wat daarbij hoorde. Hij besloot om los te laten en te delen.
- In het dienen moest Christus een keus maken ten opzichte van de mens. Hij besloot om tot het uiterste te gaan om hen te bereiken.
- In het gehoorzamen moest Christus een keus maken ten opzichte van Zijn Vader. Hij besloot om zichzelf geheel in dienst van de Vader te stellen.

Zijn gezindheid bracht Hem tot deze keuzes. In Zijn keuzes ontdekken we Zijn gezindheid.

Van lijden naar heerlijkheid

Het gevolg van deze gezindheid en keuzes lezen we in vers 9-11.

Het gaat hier om een actie van God; om Gods reactie op dit alles.

Na het ultieme lijden en volgt de ultieme heerlijkheid.

God heeft Christus de hoogste plaats gegeven (Ef.1:20-21) en de Naam boven alle naam.

Het doel daarvan is dat eens alle knieën (waar dan ook aanwezig) zich voor Hem zullen buigen.

We zien hier een prachtige verwijzing naar het Messiaanse rijk (Rom.14:11; Ps.72:11; Jes.45:23).

Het doel en gevolg van dit alles is de lof op de heerlijkheid van de Vader. Door Zijn voornemen is het werk van Christus tot stand gekomen (Ef.3:11).

Dienstbaarheid en gehoorzaamheid zijn altijd tot eer van God, ook in ons leven (Ef.1:6, 12, 14; 5:2).

De gezindheid van Christus in ons

Vers 5 en 12 verbinden de gezindheid van Christus aan de gezindheid die van ons verwacht wordt; een innerlijk besef wat onze keuzes bepaalt en keuzes die onze gezindheid zichtbaar maken.

‘Laat die gezindheid in u zijn die ook in Christus was...’ ‘Wat heb je daaraan in deze wereld?’

Het is veel normaler om ellebogenwerk te verrichten en voor het realiseren van je eigen doelen en welvaart te gaan.

‘Laat die gezindheid in u zijn die ook in Christus was...’ ‘En kan dat wel?’

In ieder geval hier op aarde nooit zo volmaakt, dat we het pad van de levensheiliging achter ons kunnen laten. Zelfs als we volwassen worden in het geloof (Ef.4:13), dan blijft daar nog het jagen naar de prijs van de roeping (Fil.3:12-14).

Maar met deze constatering zijn we niet klaar met de kwestie die onze aandacht vraagt.

- We kunnen de gezindheid van Christus krijgen! We hebben immers door onze wedergeboorte een nieuwe identiteit gekregen; een positie in Christus. We zijn ‘heiligen in Christus Jezus’ (1:1) en delen in alles wat nu voor Hem geldt (Ef.1:3-14).
- Paulus roept de gelovigen in Korinthe op om zijn navolgers te worden, zoals hij ook zelf Christus navolgt (1Ko.11:1). Blijkbaar kunnen we Christus navolgen en blijkbaar is het ook mogelijk dat gelovigen hierin voor elkaar als voorbeeld kunnen dienen!
- Paulus spreekt in Fil.3:15 over een gezamenlijke gezindheid, die alles te maken heeft met het leven in overeenstemming met onze roeping. Ook in Kol.3:2 komen we dit onderwijs tegen: *‘Bedenkt de dingen die boven zijn...’*

Ons leven vanuit Christus heeft dus grote consequenties voor onze gezindheid; het heeft een nieuwe gezindheid tot gevolg. Rom.12:2. Hoezo niet mogelijk?

Christus volgen is mogelijk

Het volgen van Jezus wordt in veel liederen bezongen, maar wat betekent het echt? Wat betekent het in de context van dit gedeelte? Dat lezen we in de eerste vier verzen van dit gedeelte.

- In vers 2 lezen we oproep om eensgezind te zijn, van dezelfde liefde en van één ziel en gevoelen.
Eén gezindheid - één innerlijk besef - heeft alles te maken met de eenheid in de liefde (agapè = op de ander gericht), de eenheid van ziel (d.w.z. *hartelijke verbondenheid*) en gevoelen (streven).
- In vers 3 en 4 zien we vers 2 in de praktijk functioneren. Niet handelen uit eigenbelang, maar het belang van de ander hoger achten dan dat van jezelf. Agapè-liefde ten voeten uit. Niet alleen bezig zijn met dat wat van jou is, maar ook met dat wat voor anderen is.

Hier zien we de houding van Christus (vers 5-7) helemaal terug.

- In vers 2 schrijft Paulus '*...maak dan mijn blijdschap volkomen (volledig).*'
Moesten zij en moeten wij dit alles nu doen omdat Paulus daar zo blij van wordt?
Horen we hier een apostel spreken die iets verlangt waarvan hij eigenlijk wel weet dat het niet realiseerbaar is, of horen we door zijn mond heen het verlangen van God, die Zijn verwachting uitspreekt over de impact van Zijn werk in ons?
- Het laatste is het geval! En dat lezen we in vers 1.
'Als er al enige ... is', dan kán het! De aanwezigheid van enige bemoediging in Christus, van enige troost van de liefde, van enige gemeenschap van de Geest, de innige gevoelens en ontfermingen, getuigen van de basis van het leven van Christus in ons. Het 'enige' mag van iedere christen sowieso verwacht worden.
De basis is aanwezig! En God doet geen half werk. Wie mag rusten in Christus (zitten), die kan ook wandelen en standhouden.

Het zou logisch zijn dat we volledig voor Christus zouden willen leven, alleen al vanuit het besef wat Hij voor ons deed en doet; uit dankbaarheid.

Maar de praktijk is weerbarstiger. En daarom ligt de 'motor', de basis voor het volgen van Christus niet in ons besef, maar in onze positie in Hem, in Zijn aanwezigheid (het Hoofd) in ons (Zijn lichaam).

Christus volgen in de praktijk

Christus volgen mág! Het is de Bijbelse leer. Laat het je verlangen zijn.
Christus volgen kán! In Christus hebben we alles ontvangen wat nodig is.
Christus volgen móet ook! Het mag niet uitblijven.

De keuze van Christus

De gezindheid van Christus wordt gekenmerkt door loslaten, dienstbaarheid en gehoorzaamheid.
Hij koos daarvoor, in het besef dat alleen hierdoor Gods voornemen werkelijkheid kon worden en dat ook hierdoor de eer van God vergroot zou worden.
Christus koos ervoor om dit alles door Zijn leven te bewerken. Hij had er zichzelf volledig voor over.

De keuze van een christen

De geestelijke basis waarop we mogen staan is onmiskenbaar. En wat is vervolgens onze keus?

Het is zo onbegrijpelijk goddelijk om mensen de keus te laten. Daar kan maar één verklaring voor zijn: het geloof van God in Zijn eigen werk!

Het is een proces wat zich afspeelt in ons bewustzijn en waar we bij worden ingeschakeld.
Van consument naar instrument.

'Zoekt / bedenkt dan de dingen die boven zijn...' (Kol.3:1+3).

De realiteit van het kiezen wordt bepaald door de strijd in ons tussen vlees en geest, het proces van het afleggen van de oude mens en het aandoen van de nieuwe mens (Ef.4:22-24), het leren wandelen naar onze positie (Ef.4:1). We weten allen goed waar die strijd zich in ons leven afspeelt.

Loslaten, dienen en gehoorzamen... het zijn processen die diep kunnen ingrijpen in ons leven en die ons veel kunnen kosten. We hebben ons vlees niet mee. We hebben onze tijd niet mee. We hebben de massa niet mee.

In steeds meer landen ervaren gelovigen ook fysiek wat het volgen van Christus inhoudt. Zelfs de dood is dan een optie. Zijn we daartoe bereid? Fil.3:10.

Eén kant op

En toch... als leden van het lichaam van Christus kunnen we eigenlijk maar één kant op!

- De oproep uit vers 1 t/m 5 in niet mis te verstaan. 'Indien er enige ... in je leven aanwezig is... wandel dan in de gezindheid die ook in Christus was.' Er is geen excuus te bedenken om dit appèl naast je neer te leggen.
- Ook in vers 12 lezen we een duidelijke opdracht: '*Werk aan uw eigen zaligheid met vrees en beven.*' Het gaat hier niet om het 'tot stand brengen' van je eigen behoudenis, maar om het 'uit-werken' van je behoudenis; het wandelen in overeenstemming met je roeping (Ef.4:1); het wandelen in de werken die God in je heeft voorbereid (Ef.2:10). De Heere verlangt ernaar om ons te gebruiken bij de uitwerking van Zijn plan.
- Over de houding waarin we dit mogen doen, zegt Paulus: '*... met vrees en beven.*' God voert geen schrikbewind, maar Hij vraagt ons om in afhankelijkheid van Hem te leven; in het besef van wie Hij is. '*Heere, wat wilt u dat ik doen zal?*' (Hand.9:6). Zonder morren mogen we meebouwen aan de uitvoering van Gods voornemen in deze tijd. Volledige overgave en gehoorzaamheid. Dat is de gezindheid van Christus in ons.
- De beschikbaarheid van de gezindheid van Christus voor de gelovige is goed nieuws voor de mensen om ons heen, die in de duisternis wandelen (Ef.2:1-3). Dat lezen we tot slot in vers 15. We verlangen ernaar dat velen door ons mogen ontdekken welke genade er bij God is. We willen het - net als Christus - niet voor onszelf houden.
- God werkt (Gr. 'is actief') volgens vers 13 in ons zowel het willen (Gr. 'verlangen, besluiten, wensen, gedachten') en het werken (Gr. 'de activiteit'). Hij doet het en wij mogen Hem volgen.

En na het lijden volgt ook voor ons de heerlijkheid; dat we fysiek in Zijn nabijheid mogen verkeren en ten volle mogen zien waarin we op aarde geloofd hebben.

Halleluja!